

Aan: College van B&W Rheden
In afschrift aan: College van B&W Rozendaal

Onderwerp: Verzoek om advies inzake Addendum Wmo 2015

Kenmerk: 20150804 Advies Addendum Wmo (2015)
Bijlagen: 2

Datum: 18-8-2015

Geacht College,

Op 31 juli 2015 ontvingen wij uw verzoek om advies inzake Addendum WMO 2015. Dit betreft de in de Addendum beschreven “de WMO in Rheden; nu en straks” en “Beleidskaders per resultaatgebied”.

Om tot deze advisering te komen heeft de Adviesraad Sociaal Domein (ASD), naast het Addendum, ook het Meerjarenbeleidskader Wmo 2013-2016 “Kantelen is een werkwoord” en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 meegenomen.

De ASD geeft u door middel van deze brief adviezen waarbij de ASD zoveel mogelijk dezelfde volgorde hanteert als is gebruikt in dit Addendum.

Inleiding

Wij begrijpen dat de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015, in het bijzonder artikel 2.1.2 (zie bijlage 1), de aanleiding is geweest om het huidige Meerjarenbeleidskader WMO 2013-2016 te toetsen. U komt tot de conclusie dat het merendeel van de nieuwe wet al wordt gedekt door het huidige Meerjarenbeleidskader WMO 2013-2016.

De Adviesraad vraagt zich af of deze conclusie wellicht te voorbarig is. Met name het gestelde in Artikel 2.1.2 sub 4, waarin om bijzondere aandacht wordt gevraagd ten aanzien van een zevental onderwerpen in het gevraagde plan (waaronder zo integraal mogelijke dienstverlening, samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders, keuzemogelijkheden, wijze waarop de continuïteit van hulp wordt gewaarborgd, etc.), wordt ons inziens nauwelijks uitgewerkt. Dit geldt voor zowel het Meerjarenbeleidskader WMO 2013-2016 als voor het Addendum WMO 2015.

Ook vragen wij uw aandacht voor artikel 2.1.2 sub 5 (op welke wijze... dan wel de reden om geen tegemoetkoming... te verstrekken).

Tenslotte staat in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 dat *“in het plan wordt aangegeven welke resultaten het gemeentebestuur in de door het plan bestreken periode wenst te behalen, welke criteria worden gehanteerd om te meten hoe deze resultaten zijn behaald en welke prestatie-indicatoren worden gehanteerd ten aanzien van aanbieders.”* Ook dit kunnen wij niet in beide documenten terugvinden.

Deel I De WMO in Rheden; nu en straks

U geeft aan dat het prestatieveld 2 “Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en hun ouders” valt binnen de Jeugdwet en dat dit terugkomt in de Transformatieagenda Sociaal Domein. Dit laatste geldt natuurlijk voor (bijna) alle onderwerpen in het Sociaal Domein zoals recent is aangegeven in het Transformatieplan Sociaal Domein Rheden 2015-2016.

Gezien het belang van het onderwerp “jeugdigen” en de vele verbanden met andere thema’s, resultaten en aandachtsvelden binnen het sociale domein vraagt de Adviesraad zich af of dit het overzicht te goede komt. Leidt de toepassing van de Jeugdwet ook tot aanpassingen ten aanzien van de twee aandachtsvelden zoals destijds geformuleerd?

De Adviesraad is verheugd met uw insteek om “fors in te zetten op preventie en vroegsignalering”. Wij hopen dat dit ook in de nadere uitwerking duidelijk terugkomt (zie ons advies van 22 juni j.l. in zake de nota “Voorkomen is beter dan genezen” en ons aanvullende advies m.b.t. de oplegnotitie d.d. 18 augustus 2015”).

De Adviesraad is het “Right to challenge” tot dusver alleen tegengekomen bij de discussie over het innovatiefonds Sociaal Domein 2015-2016 (B&W-voorstel 3 maart 2015). Wellicht kunt u nog preciseren wat u bedoelt met “wordt beleidsmatig in dit Addendum meegenomen”.

In alle eerlijkheid waren wij het overzicht kwijt ten aanzien van alle WMO beleidskaders. Niet alleen zijn de negen prestatievelden (PV) vervangen door drie resultaatgebieden (RG) (met bijbehorende andere omschrijvingen), maar ook is PV 2 (jeugdwet) vervallen, worden zes aandachtsgebieden (of –velden?) toegevoegd aan de elf resultaten en zijn de omschrijvingen in de financiële bijlage (vb. beschut of beschermd wonen) soms (iets) anders. In de bijlage 2 vindt u een overzicht.

De Adviesraad pleit voor transparante en toegankelijke kaders en een consistent gebruik van omschrijvingen. Het werken met twee nota’s (Meerjarenbeleidskader en dit Addendum) naast elkaar bemoeilijkt een consistente uitwerking

en uitvoering van het beleid. Ook een heldere evaluatie van het gevoerde beleid wordt er door bemoeilijkt. Een herziene uitgave van het Meerjarenbeleidskader WMO 2013-2016 geniet daarom onze duidelijke voorkeur.

Wij adviseren u daarom in de Transformatieagenda te kiezen voor een duidelijke integratie van de beide nota's op basis van één duidelijk format.

Deel II Beleidskaders per resultaatgebied

Het is voor ons lastig te bepalen of met de zes belangrijke toegevoegde aandachtsgebieden/-velden het onderwerp WMO volledig is afgedekt en in hoeverre hiermee ook is voldaan aan de WMO 2015, aangezien niet wordt aangegeven waarom en op welke wijze gekozen is voor deze zes aandachtsgebieden.

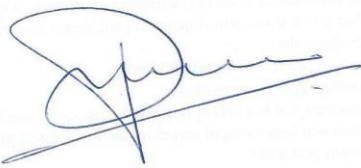
Zoals eerder is aangegeven ontbreken de operationele doelstellingen (WMO 2015, art. 2.1.2 sub 6) in dit Addendum. Op welke wijze worden deze toegevoegde aandachtsgebieden "vertaald" in het WMO uitvoeringsplan? Wanneer is dit beschikbaar?

Wij begrijpen dat stichting VIVA een onderzoek doet naar eventuele specifieke ondersteuning in de kernen en wijken zodat maatschappelijke initiatieven op buurtniveau beter kunnen worden ontplooid en welke maatschappelijke initiatieven er zijn of worden ontwikkeld. Is het bekend wanneer de resultaten van dit onderzoek beschikbaar zijn?

Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij desgevraagd graag bereid. Omgekeerd zijn wij belangstellend naar uw reactie op dit gevraagde advies.

Met vriendelijke groeten,
namens de Adviesraad Sociaal Domein

Peter Manders
Voorzitter

Joke van Galen
Secretaris

Bijlage 1. Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015

Hoofdstuk 2. Maatschappelijke ondersteuning

§ 1. Opdracht gemeente

Artikel 2.1.2

1.

De gemeenteraad stelt periodiek een plan vast met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning.

2.

Het plan beschrijft de beleidsvoornemens inzake door het college te nemen besluiten of te verrichten handelingen die erop gericht zijn:

a. de sociale samenhang, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente te bevorderen, alsmede huiselijk geweld te voorkomen en te bestrijden;

b. de verschillende categorieën van mantelzorgers, en vrijwilligers, zoveel mogelijk in staat te stellen hun taken als mantelzorger of vrijwilliger uit te voeren;

c. vroegtijdig vast te stellen of ingezetenen maatschappelijke ondersteuning behoeven;

d. te voorkomen dat ingezetenen op maatschappelijke ondersteuning aangewezen zullen zijn;

e. algemene voorzieningen te bieden aan ingezetenen die maatschappelijke ondersteuning behoeven;

f. maatwerkvoorzieningen te bieden ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie aan ingezetenen van de gemeente die daartoe op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit hun sociale netwerk niet of onvoldoende in staat zijn;

g. maatwerkvoorzieningen te bieden aan personen die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en beschermd wonen of opvang behoeven in verband met psychische of psychosociale problemen of omdat zij de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld.

3.

Het plan is erop gericht dat:

a. cliënten zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven;

b. cliënten die beschermd wonen of opvang ontvangen, een veilige woonomgeving hebben en, indien mogelijk, weer in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

4.

In het plan wordt bijzondere aandacht gegeven aan:

a. een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, publieke gezondheid, preventie, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;

b. de samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet met het oog op een zo integraal mogelijke dienstverlening;

c. keuzemogelijkheden tussen aanbieders voor degenen aan wie een maatwerkvoorziening wordt verstrekt, waarbij rekening wordt gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van cliënten, in het bijzonder voor kleine doelgroepen;

d. de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking;

e. de wijze waarop de continuïteit van hulp wordt gewaarborgd, in het bijzonder ten aanzien van de persoon die door het bereiken van een bepaalde leeftijd geen jeugdhulp als bedoeld in de Jeugdwet meer kan ontvangen;

f. mogelijkheden om met inzet van begeleiding, waaronder dagbesteding, mensen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving te laten blijven;

g. de wijze waarop ingezetenen worden geïnformeerd over de personen die kunnen optreden als vertegenwoordiger van een cliënt die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake.

5.

In het plan wordt aangegeven op welke wijze de gemeente artikel 2.1.7 toepast dan wel de reden om dat artikel niet toe te passen.

6.

In het plan wordt aangegeven welke resultaten het gemeentebestuur in de door het plan bestreken periode wenst te behalen, welke criteria worden gehanteerd om te meten hoe deze resultaten zijn behaald en welke prestatie-indicatoren worden gehanteerd ten aanzien van aanbieders

Bijlage 2. Vergelijking wijzigingen Meerjarenbeliefsplan Wmo “Kantelen is een werkwoord” t.o.v. Addendum Wmo 2015
Uitgangspunt “Addendum Wmo 2015”

Kantelen is een werkwoord			Nieuwe WMO		
Prestatieveld (PV)	Resultaat	Aandachtsveld	Resultaat gebied (RG)	Resultaat	Aandachtsveld
1. Het bevorderen van de sociale samenhang in onze dorpen, wijken en buurten	Buurten waar mensen elkaar kennen en steunen	Activeren van inwoners om een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en sociale samenhang in buurten en wijken van de gemeente Rheden	1. Het bevorderen van sociale samenhang, <u>mantelzorg, het vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, evenals het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld</u>	1. Buurten waarin mensen elkaar kennen en steunen	1. Activeren van inwoners om een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en sociale samenhang in buurten en wijken van de gemeente Rheden
		Verbinden van inwoners in de gemeente Rheden; tussen mensen onderling, tussen netwerken, (vrijwilligers)organisaties en formele organisaties			2. Verbinden van inwoners in de gemeente Rheden; tussen mensen onderling, tussen netwerken, (vrijwilligers)organisaties en formele organisaties
4. Het ondersteunen en waarderen van mantelzorgers en vrijwilligers	Onze mantelzorgers voelen zich ondersteund en gewaardeerd	Brede erkenning van mantelzorgers		2. Onze mantelzorgers voelen zich ondersteund en gewaardeerd	1. Brede erkenning van mantelzorgers
		Versterken van de ondersteuning aan mantelzorgers			2. Versterken van de ondersteuning aan mantelzorgers
		Verminderen overbelasting van mantelzorgers			3. Verminderen overbelasting van mantelzorgers
					4. Maatwerkvoorziening ter ontlasting van mantelzorgers
	Een goede toegang voor zorgvragers en mantelzorgers naar en van de informele zorg	Verbeteren van de aansluiting formele en informele zorg		3. Een goede toegang voor zorgvragers en mantelzorgers naar en van de informele zorg	1. Verbeteren van de aansluiting formele en informele zorg
		Verbeteren van de aansluiting van mensen naar het MVT			2. Verbeteren van de aansluiting van mensen naar het MVT
	Onze vrijwilligers voelen zich ondersteund en gewaardeerd	Stimulering van mensen om 'een bijdrage te leveren'		4. Onze vrijwilligers voelen zich ondersteund en gewaardeerd	1. Stimulering van mensen om 'een bijdrage te leveren'
		Versterken van vrijwilligers (organisatie)			2. Versterken van vrijwilligers (organisatie)
Identificeren van specifieke groepen vrijwilligers met het doel om hun participatiegraad te verhogen		3. Identificeren van specifieke groepen vrijwilligers met het doel om hun participatiegraad te verhogen			

Kantelen is een werkwoord			Nieuwe WMO		
Prestatieveld (PV)	Resultaat	Aandachtsveld	Resultaat gebied (RG)	Resultaat	Aandachtsveld
3. Advies, informatie en cliëntondersteuning	Een voor iedereen toegankelijke Sociale Kaart	Het actueel houden van vragen en producten binnen de Sociale Kaart Het opbouwen van de Sociale Kaart vanuit het Rhedens model	<u>2. Het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving</u>	5. Een voor iedereen toegankelijke Sociale Kaart	1. Het actueel houden van vragen en producten binnen de Sociale Kaart 2. Het opbouwen van de Sociale Kaart vanuit het Rhedens model
	Compensatie voor de burger is gewaarborgd	Organiseren van het achter de schermen proces; de ingang en toegang voor de informele en formele ondersteuners (pilot in Dieren)		6. Compensatie voor de burger is gewaarborgd	1. Organiseren van het achter de schermen proces; de ingang en toegang voor de informele en formele ondersteuners (pilot in Dieren)
		Ingang en toegang regelen voor de burger (één vraag, één antwoord)			2. Ingang en toegang regelen voor de burger (één vraag, één antwoord)
		Het scheppen van de kaders en randvoorwaarden voor dit echte gesprek			3. Het scheppen van de kaders en randvoorwaarden voor dit echte gesprek
				4. Faciliteren van kosteloze onafhankelijke cliëntondersteuning	
5. Het bevorderen van het zelfstandig functioneren van onze inwoners en hun maatschappelijke participatie	Algemene en onafhankelijke advisering thuis en in de buurt	Outreachinge advisering, ondersteuning en activering van ouderen		7. Algemene en onafhankelijke advisering thuis en in de buurt	1. Outreachinge Advisering, ondersteuning en activering van ouderen
		Outreachinge advisering, ondersteuning en activering van jongeren		2. Outreachinge Advisering, ondersteuning en activering van jongeren	
				3. Advisering, ondersteuning en activering van kwetsbare burgers	
	Collectieve diensten op het gebied van wonen, welzijn en zorg	Toe- en doorgankelijkheid van de woningvoorraad en de openbare ruimte bevorderen		8. Algemene diensten op het gebied van wonen, welzijn en zorg	1. Toe- en doorgankelijkheid van de woningvoorraad en de openbare ruimte bevorderen
		Opplussen, thuishet technologie en wonen met dementie mogelijk maken			2. Opplussen, thuishet technologie en wonen met dementie mogelijk maken
		Doorontwikkelen Welzijn Nieuwe Stijl			3. Doorontwikkelen Welzijn Nieuwe Stijl
Collectieve toegang tot (algemene) diensten en regelingen	Ondersteunen en faciliteren van collectieve diensten door derden		4. Faciliteren van <u>algemene</u> diensten door derden		
	(Door) ontwikkelen en ondersteunen van aanvullende collectieve diensten		5. Ontwikkelen van aanvullende <u>algemene</u> diensten		
	Adviseren en ondersteunen bij het vinden van de juiste dienst		9. <u>Algemene</u> toegang tot (algemene) diensten en regelingen	1. Adviseren en ondersteunen bij het vinden van de juiste dienst	
	Financiële ondersteuning borgen daar waar dat nodig is		10. Maatwerk is	2. Financiële ondersteuning borgen waar dat nodig is	
6. Het verlenen van	Maatwerk is	Uitvoeren van beleid en			1. Uitvoering beleid en verordening

individuele voorzieningen ten behoeve van zelfredzaamheid en participatie	vanzelfsprekend bij individuele voorzieningen	verordening mogelijk maken		vanzelfsprekend bij individuele voorzieningen	mogelijk maken
		Het beoordelen van een aanvraag voor een individuele voorziening door een Wmo-specialist van de gemeente			<u>2.Aanvraagbeoordeling mogelijk maken</u>
		Het borgen van maatwerk bij inkoop			3.Het borgen van maatwerk bij inkoop
					<u>4.De juridische kaders zijn passend voor de voorzieningen</u>

Kantelen is een werkwoord			Nieuwe Wmo		
Prestatieveld (PV)	Resultaat	Aandachtveld	Resultaat gebied (RG)	Resultaat	Aandachtveld
7. Maatschappelijke opvang	Maatschappelijke uitval wordt zoveel mogelijk voorkomen	Regionale samenwerking	3.Het bieden van <u>opvang</u> (<u>maatschappelijke opvang</u> , <u>vrouwenopvang</u> , <u>beschermd wonen en verslavingszorg</u>)	11.Maatschappelijke uitval wordt zoveel mogelijk voorkomen	1.Regionale samenwerking
		Maatschappelijke uitval in Rheden voorkomen			2.Maatschappelijke uitval in Rheden voorkomen
					3.Beschermd wonen
					4.Inloofunctie GGZ als een algemene voorziening
8.Openbare geestelijke gezondheidszorg	Maatschappelijke uitval wordt zoveel mogelijk voorkomen	Regionale samenwerking			
		Maatschappelijke uitval in Rheden voorkomen			
9.Verslavingszorg	Maatschappelijke uitval wordt zoveel mogelijk voorkomen	Regionale samenwerking			
		Maatschappelijke uitval in Rheden voorkomen			

Kantelen is een werkwoord			Nieuwe Wmo		
Prestatieveld (PV)	Resultaat	Aandachtveld	Resultaat gebied (RG)	Resultaat	Aandachtveld
2.Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en hun ouders	Een positief opgroei- en opvoedklimaat	Het versterken en verbinden van pedagogische basisvoorzieningen, zoals onderwijs, kinderopvang, sportverenigingen , jongerenwerk ,etc.	<u>Jeugdwet</u>		
		Het bieden van gebiedsgerichte ondersteuning: dichtbij en vertrouwd			